

1:a söndagen i advent

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Luk 4:16–22.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Över denna söndag och över hela de kyrkoår, som tar sin början i dag, står evangeliebokens rubrik *"Herren kommer till sin kyrka"*. Det är ett ord, som bär prägeln av det alltför självklara, som närmar sig det banala. Det kan, förstått på detta sätt, inte entusiasmera utöver stunden, inte tända någon själ, sedan de många ljusen slocknat och helgstämningen förflyktigats. Så måste det bli, när vi är andligen mätta och belättna, när allting tycks stå väl till, när Gud och de gudomliga tingen fått plats som samhällets stöttor, som oljan i livets stora maskineri, som det sammanhållande kittet i tillvaron. Då måste det ju vara så, att *"Herren kommer till sin kyrka"*, på samma sätt som solen går upp och årstiderna flyter fram. Denna Herrens ankomst kan man då notera, men den väcker ingen förvåning. Det är ju, som det skall vara.

Den Herrens ankomst, som dagens evangelium och predikotext beskriver, är dock av helt annorlunda slag. Evangeliet om Jesu intåg i Jerusalem ger oss inte en ankomst, som på något sätt är självklar och integrerad i omgivningen. I S:t Lukas' utförligare version av vårt firningsämne bryter det helt annorlunda, det främmande och skrämmande fram: "Då han nu kom närmare och fick se staden, begynte han gråta över den och sade:

'O, att du i dag hade insett, också du vad din frid tillhör'. Men nu är det fördolt för dina ögon.
(Luk. 19:41 f.)

Jesu ankomst är ingalunda något tillgängligt och normalt. Den är totalt oförstådd och avvisad. På samma sätt ger oss predikotexten om Jesus i Nasarets synagoga, där han predikar om *"ett nådens år från Herren"*, om *"glädjens budskap för de fattiga"*, den reaktion, som evangelieboken inte avtrycker: de

stodo upp och drevo honom ut ur staden och förde honom ända fram till branten av det berg som deras stad var byggd på, och ville störta honom därutför. (Luk. 4:25 f.)

Så står ett faktum orubbligt och klart fast: ofarlig, banal självklar är icke Jesu ankomst. Den väcker

motstånd och tas inte emot av åhörarna, som visst inte vill veta av *"ett nådens år från Herren"*.

Därmed faller också alla de försåtliga sätt, på vilka Jesus, hans ankomst och hans gåva salubjudes av tidens predikostolstalare. Just predikotexten om *"de fattiga"*, om *"de fångna"*, om *"de förtryckta"*, om *"nådens år"* har under de gångna årtiondena utropats som ett socialt tillvänt evangelium, där *"nådens år"* förklarats vara skuldavskrivningens år, den ekonomiska revolutionens år. Detta folkliga evangelium skulle förvisso ha framlockat allmän uppslutning, men den uteblev och vändes till sin motsats, därför att Jesus erbjöd något annat, vars värde var *"fördolt för dina ögon"*, var föraktligt, kränkande och upprörande för otron. Det Jesus och hans ankomst erbjuder är nu som då, att

- I. **han kommer till sin av synden plågade kyrka,**
- II. **han kommer till sin av motsägelsen plågade kyrka,**
- III. **han kommer till sin av djävulen plågade kyrka.**

I. Han kommer till sin av synden plågade kyrka.

Det citat ur Jesajas bok, som är mittpunkten i predikotexten och som innehåller orden om *"nådens år"*, har sin en gång för alla givna bakgrund i den skildring av syndens verklighet, som profeten ger strax före sitt löfte om nåd. Denna Israels synd, det heliga folkets synd, det av profeten tilltalade folkets synd för till domen:

Nej, det är edra missgärningar som skilja eder och eder Gud från varandra, och edra synder dölja hans ansikte för eder, så att han icke hör eder. (Jes. 59:2)

Och Israel, plågat av synden, suckar:

Vi måste famla utefter väggen såsom blind, famla, såsom hade vi inga ögon. Många äro våra överträdelser inför dig, och våra synder vittna emot oss. (Jes. 59:10, 12)

Bara till denna kyrka, plågad av synden, medveten om synden, har orden om "fattiga", "fångna", "blinda", "nådens år" sin rätta betydelse. Dessa människor plågas inte av ett skuldebrev hos någon ockrare, utan av skuldebrevet i Guds händer. Detta skuldebrev häver Jesus, och detta är evangelium om "nådens år".

II. Han kommer till sin av motsägelsen plågade kyrka.

Att Gud hjälper den, som har flest kanoner, är denna världens visdom, och därför behöver världen ingen tröst, så länge den har många kanoner. På samma sätt behöver den religion, som kan falla tillbaka på de stora talen, på mängdens uppslutning, på politisk uppbackning, ingen tröst. "Herren kommer till sin kyrka" är under sådana betingelser inte särskilt överraskande eller behövt trösteord. Däremot blir situationen totalt annorlunda, om vi inte längre kan falla tillbaka på sådana garantier, om vi finner, att vårt evangelium liksom Jesu evangelium är "fördolt" för de många, ja,

de otrognas sinnen har denna tidsålders gud så förblindat, att de icke se det sken som utgår från evangelium om Kristi, Guds egen avbilds, härlighet. (2 Kor. 4:4)

Då är det ett stort, överraskande, nåderikt evangelium, att "Herren kommer till sin kyrka", till sin av motsägelsen plågade kyrka.

III. Han kommer till sin av djävulen plågade kyrka.

Satan har, som vi redan sagt, sin hand med i denna världens motstånd mot evangelium. Ändå sträcker sig hans onda, ludna hand längre än så. Den griper om våra själar och håller framför våra ögon våra synder, vår ovärdighet att höra Gud till, alla de faror, som hotar evangelium och kyrkan med undergång, vår bävan och svaghet som varande otrons tecken, varav Satan vill få oss att sluta, att saken är förlorad, Guds sak och vår sak. Just till denna av djävulen, av anfäktelsen plågade kyrka, ja, bara till denna kyrka, inte till den köttsliga, säkra och oanfäktade hopen, hörs i dag löftet "Herren kommer till sin kyrka". Det är alldeles sant och visst, och våra hjärtan skall hämta hugsvalelse och glädje härav. Det är ett predikoämne, som är oss givet, som vår bekännelse skriver: "för att vi icke må misströsta, utan veta, att kyrkan dock skall bestå". (SKB, s. 176) "För att vi icke skola misströsta", "ne desperemus", är dagens budskap och lösen för det kommande kyrkoåret.

Amen.